

MTA BTK Zenetudományi Intézet Bartók Terem
Budapest I. Táncsics Mihály u. 7.

2017. november 16. csütörtök, 10 óra

Tudományos **F**órum

Tallián Tibor

„A magyarnak már szokása...”

Kodály utolsó évtizede II

Ha tudnék görögül, vagy ha az első oldalakon túljutottam volna a *Parerga und Paralipomena* olvasásában, ezt a schopenhaueri címet adnám jelen előadásnak. Két okom is lenne rá. Az egyik ok önműs: az elmúlt évben a Zenetudományi Intézetben, illetve a Zeneakadémián elhangzott három megszólalásomhoz fűzök kiegészítő és kimaradt gondolatokat. Másik okom magában véve is kettős. Egyrészt az ismertető forrásokat tekinthetem kiegészítő jellegűeknek, másrészt talán a forrásokban érintett témákat is, ha ragaszkodom áprilisi Kodály-előadásom téziséhez: az alkotó utolsó évtizedét *Mors et Musica* párharca határozta meg.

Mondandóm elsődleges forrásául ezúttal is a Kodály Archivum titkos dobozai szolgálnak, melyek tartalmát Kodály Zoltánné szíves engedélyével tanulmányozhattam. Megállapíthattam, hogy a feljegyzések egy részének közlésétől Vargyas Lajos annak idején tudatosan tekintett el, bizonyára terjedelmi okból. Másik részük sejtetően nem is került szemé elé. Utóbbiak között van olyasmi, amit talán még maga Kodály „tett félre” 1956 után, politikailag aggályos voltuk miatt. Tartalmuk indított arra, hogy „vigyázó szememet” a *Historia* szerepére vessem az utolsó évtized megvalósult kompozícióiban és a történelmi pillanat lázában feljegyzett, kidolgozásra nem is szánt zenei gondolatokban.